

ARBOGA KOMMUN

Delårsrapport 2022-08-31

Delårsrapport 2022

Fritids- och kulturnämnden

Innehåll

Sammanfattning	2
Delårets verksamhet.....	2
Måluppfyllelse	3
Ekonomi	4
Framtid	4
Inledning.....	6
Verksamhetens uppdrag och ansvar	7
Delårets verksamhet.....	9
Måluppfyllelse.....	13
Strategiskt område Inspirerande livsmiljö.....	13
Kommunfullmäktiges mål: Arboga växer och utvecklas.....	13
Kommunfullmäktiges mål: Arboga är tryggt och inkluderande.....	15
Kommunfullmäktiges mål: Arboga är klimatsmart.....	20
Strategiskt område lärande och arbete.....	21
Kommunfullmäktiges mål: I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	21
Strategiskt område Inspirerande organisation.....	24
Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare.....	24
Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun ha en god ekonomisk hushållning	25
Ekonomi	26
Driftredovisning	26
Investeringsredovisning.....	28
Åtgärdsplan	29
Inledning.....	29
Framtid.....	30

Sammanfattning

Delårets verksamhet

Nämnden ansvarar för biblioteket, Ekbacksbadet, ungdomsenheten med kulturskola och fritidsgårdar samt verksamheter inom förening och idrott. Biblioteket är förutom folkbibliotek också skolbibliotek för grundskolan i Arboga kommun. I bibliotekets verksamhet ligger även ansvar för kommunens konstsamling och att vara rådgivande vid konstnärlig utsmyckning. Dessutom ansvarar biblioteket för medborgarkontoret. Nämnden ansvarar för registrering av lotteri enligt spellagen.

Coronapandemin, som pågått i drygt två år, har påverkat fritids- och kulturförvaltningens verksamheter även första kvartalet 2022. Restriktioner för att minska smittspridningen gällde fram till och med 2022-02-08. Restriktionerna innebar att antalet besökare på Ekbacksbadet begränsades och att hallar och anläggningar hade tak för maximalt antal som fick vistas i lokalerna. Allmänna sammankomster fick samla maximalt 50 personer inomhus alternativt att så kallat vaccinbevis användes. Det gjorde att uthyrning av samlingslokaler, biograf och medborgarhuset i princip låg helt nere samt att privatpersoner inte kunde hyra lokal. Fritids- och kulturnämndens första sammanträde för året genomfördes digitalt.

Enheterna har haft hög sjukfrånvaro, främst under januari och februari, på grund av coronasjukdom, symptom, väntan på provsvar och annat som härrör till restriktionerna. Ekbacksbadet tvingades ha stängt några dagar på grund av sjukdom i personalgruppen och både biblioteket och fritidsgården Gluggen tvingades stänga tidigare några kvällar.

Kriget i Ukraina har påverkat verksamheterna. Förvaltningschefen ledde under mars och april staben som kommundirektören införde med anledning av kriget. Biblioteket har haft många besökare av Ukrainaflyktingar, som via wifi bland annat kunna följa undervisning och annat från hemlandet. Fritidsgården Gluggen har haft många barn och ungdomar från Ukraina i verksamheten. Kulturskolan har haft några deltagare från Ukraina och inbjudan till vårens föreställning översattes till ukrainska. Frågor kring beredskap i hemmet har fått ökad aktualitet och biblioteket gästades av Bo Ljungblom, instruktör inom Civilförsvarsförbundet. Han gav bland annat handfasta tips och råd och hemberedskap och säkerhet i vardagen. Fritidsbanken, med gratis utlåning av fritidsutrustning, har fyllt en viktig roll för de ukrainare som kommit till Arboga.

Förvaltningen arbetar med att återstarta verksamheten igen efter pandemin och mycket av verksamheten är igång nästan som innan pandemin.

Kommunfullmäktige beslutade hösten 2020 om verksamhetsövergång av anläggningsansvaret. Det arbete som kvarstår i frågan är ansvarsfördelningen kopplad till det arbete som genomförs i hallar och anläggningar samt gränsdragningslistor mellan fritids- och kulturnämnden, kommunstyrelsen och de kommunala bolagen.

Den del av anläggningsansvaret som fritids- och kulturnämnden har fortsatt ansvar för är spår, leder, naturbadplatser och andra anläggningar där en förening har skötselavtal.

Projektet "vägar framåt", där fritids- och kulturförvaltningen bidrar med hälsofrämjande insatser, till exempel kontakter med föreningslivet, är inne på sitt sista år.

Biblioteket satsar på förstärkta läsfrämjandeinsatser gentemot unga samt de allra yngsta, barn under året och deras föräldrar. Bland annat har barnbibliotekarierna under sommaren arbetat med ett pilotprojekt. Fyra ungdomar har fått praktisera högläsning på förskola och fritidshem. Idén är hämtad från andra kommuner där det visat sig ge positiva läseffekter för de yngre som får möta unga läsande förebilder.

Under läsåret har kulturskolan satsat på nya grepp kring nybörjarundervisningen i instrumentspel. Barnen i årskurs ett får anmäla sig till blås- eller stråkstarten där instrumentallärarna arbetar tillsammans med rytmikläraren. Barnen får en allsidig undervisning i puls, rytm, gehör, sång och får samtidigt bekanta sig med de instrument som erbjuds och som barnen inte känner till.

Ekbacksbadet har haft försiktig ökning av badgäster. Genomförda kurser har inte haft fullt deltagarantal.

Investeringsstödet som föreningar kan söka återinfördes 2022. En av aktiviteterna arbetsgruppen för förebyggande ungdomsarbete ordnade var att ungdomar erbjöds möjlighet att, via RF/SISU, utbildas i ledarskap och värdskap. Efter genomförd utbildning fick ungdomarna planera, genomföra och utvärdera en aktivitetsdag. Aktivitetsdagen genomfördes i anslutning till Vasahallen under sommarlovet. Totalt deltog omkring 40 sommarlovslediga barn under dagen.

Under vintern 21/22 har det uppstått en rejäl spricka taket i kulturskolans aula. Ekbacksbadet har haft vattenläckage på flera ställen, som åtgärdats under sommaren. Relaxen renoveras med bland annat en ny bubbelpool. Sturehallen utsattes för omfattande skadegörelse under våren. En vattenpost startades med vattenskadorna som följd. Det är ännu oklart när hela hallen åter kan tas i bruk.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-03-29, § 69 att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter. En extern utredare har under våren genomfört utredningen. Förvaltningens samtliga medarbetare blev inbjudna till en halvdag med information om utredningen och arbete med en så kallad SWAT-analys. Beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktiga väntas under hösten

Måluppfyllelse

Fritids- och kulturnämnden har egna mål och mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Till målen finns mätningar där syftet är att kunna följa mätningens resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll.

Nämnden har åtta mål och 21 mätningar. Sju av målen bedöms som delvis uppfyllda och på god väg att kunna uppfyllas innan årets slut. Ett mål: 7:1 ekonomi i balans, bedöms inte uppnås.

Ekonomi

Fritids- och kulturnämnden visar i sin helårsprognos för 2022, baserat på utfall till och med augusti, ett underskott - 1 320 t kr.

Den negativa avvikelsen beror till största delen på år minskade inkomster på grund av coronapandemin och sabotage i Sturehallen samt höga elpriser.

Åtgärderna för att minska underskottet innefattar minskade personalkostnader, utlåning av nämndsekreterare och att budgetposten för oförutsedda utgifter inte används. Ytterligare åtgärder innefattar att den kvarvarande budgeten för föreningsstöd delas inte ut, den kvarvarande budgeten för konstinköp används inte samt minskade kostnader på kulturskolan.

Framtid

Intresset för fritids- och kulturaktiviteter är stort i Arboga och utgör en viktig del av det moderna samhället. Ett rikt fritids- och kulturliv bidrar till stadens attraktivitet för boende, näringsliv, handel och besöksnäring.

Coronapandemin är inte över och det är osäkert om den kommer att ebba ut eller om det kommer nya smittsamma varianter som kan komma att påverka nämndens möjlighet att bedriva verksamhet. Det är oroligt i Europa/världen och om och i så fall hur det kommer påverka fritids- och kulturs verksamhet är inte möjligt att veta.

Biblioteket fortsätter att erbjuda Arbogaborna jämlika möjligheter för kunskap, kreativitet och livslångt lärande och vara en arena som inspirerar och inbjuder till samtal, skapande och gemensamma upplevelser. Onsdagen den 24 augusti inleds förtidsomröstningen på biblioteket och pågår fram till valdagen den 11 september.

Fritidsgårdens arbete är oerhört viktigt för framtiden, för integration, möjlighet till aktivitet och samtal med trygga vuxna. Kulturskolan fortsätter arbeta för att komma ut och verka bland barn för att få dem intresserade av film och musik och av det utbud som erbjuds.

I närområdet finns flera nya bad som konkurrerar och Ekbacksbadet behöver arbeta med att badets popularitet bland besökarna bibehålls. Relaxen renoveras och öppnas enligt planen i höst. Under hösten har Ekbacksbadet 30-års-jubileum.

Coronapandemin drabbade föreningslivet hårt. Inställda arrangemang och begränsade möjligheter till aktiviteter har lett till minskad rörelse och ett minskat intresse bland medlemmar. Vattenskada i en av de två stora hallarna mitt i uppbyggnadsfasen efter coronapandemin är olyckligt. Det leder till att flera föreningar får slå ihop grupper och minska antalet träningstillfällen. Det minskar också möjligheten att starta verksamhet för nya lag.

Möjligheter till uppdaterade, ändamålsenliga och attraktiva aktivitetsytor är fortsatt viktigt. Hallar, anläggningar, mötes- och evenemanglokaler står inför stora underhållsbehov under de närmaste åren. Det är viktigt att investera i dessa och hålla dem uppdaterade för att kunna erbjuda en meningsfull fritid för alla Arbogabor. Arbetet med ansvarsfördelningen kopplat till hallar och anläggningar fortsätter under hösten.

Beslut om framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter kommer tas under hösten.

Inledning

Nämnderna/styrelsen ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämndssammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- Tertialuppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),
- Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,
- Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, april, augusti och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning 4 kapitlet (LKBR 2018:597) finns allmänna bestämmelser om årsredovisningen. Årsredovisningen innehåller övergripande information av den verksamhet som bedrivits under året och information om kommunens ekonomiska resultat och ställning.

Verksamhetens uppdrag och ansvar

Fritids- och kulturnämnden fullgör kommunens uppgifter inom fritids- och kulturverksamheten.

Nämnden ansvarar för biblioteket, som också är skolbibliotek, Ekbacksbadet, ungdomsenheten med kulturskola och fritidsgårdar samt verksamheter inom förening och idrott.

Nämnden bedriver till största delen icke lagstyrd verksamhet. Inom Fritids- och kulturnämndens område är det bibliotek, lotteriregistreringen och öppen fritidsverksamhet som är lagreglerad.

Biblioteket ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteket ska erbjuda en biblioteksservice av mycket god kvalitet och prioritera barn och unga, personer med funktionshinder samt personer med annat modersmål än svenska. Enligt lagen ska biblioteket främja litteraturens ställning och intresset för bildning, utbildning och forskning. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. Skolbiblioteket och medborgarkontoret ingår i uppdraget. I bibliotekets verksamhet ligger även ansvar för kommunens konstsamling och att vara rådgivande vid konstnärlig utsmyckning. Bibliotekets verksamhet regleras i Bibliotekslagen, (SFS nr 2013: 801) samt Skollagen 2 kap. 36 § (SFS 2010:800)

Fritidsgårdarnas uppdrag är att bedriva öppen fritidsverksamheten för elever i årskurs fyra till sex, traditionell fritidsgårdsverksamhet och ungdomsfullmäktige. Enligt Skollagen 14:7 ska fritidshem erbjudas till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år. Från och med höstterminen det år då eleven fyller 10 år får öppen fritidsverksamhet erbjudas i stället för fritidshem.

Ungdomsfullmäktiges uppdrag är att öka ungdomars möjlighet att påverka sin situation i Arboga kommun. Det ska även ses som en remissinstans för politiker och tjänstepersoner vid frågor som rör unga.

Kulturskolan erbjuder kurser och undervisning i skapande ämnen musik, dans och film. Kulturskolan bedriver även uppdragsverksamhet i grundskolan och gymnasiet, musikklasser, skapande skola och individuella val. Kulturskolan ska ge alla barn och unga möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet, kulturskolan ska hålla en hög kvalitet, samt vara effektiv med mångfald och bredd, elevens behov och ambitioner ska tas och samverkan skall ske både regionalt och lokalt för att ge ökade möjligheter för elever och personal att utvecklas.

Nämnden ska delta i det förebyggande ungdomsarbetet tillsammans med övriga förvaltningar och lokala aktörer. Nämnden har samordningsansvaret för det gemensamma arbetet.

Ekbacksbadet består av inomhusbad och sommartid också av utomhusbad. Ekbacksbadet erbjuder aktiviteter och kurser för allt ifrån bäbisar till pensionärer.

Nämnden ansvarar för registrering av lotteri enligt 6 kapitlet 9 § Spellagen. Spellagen reglerar att kommunen är den myndighet som registrerar lotterier för allmännyttiga ändamål anordnade av ideell förening eller trossamfund inom den egna kommunen.

Föreningar och studieförbund har möjlighet att ansöka om föreningsstöd till sin verksamhet. Föreningar erbjuds också stöd för verksamhetsutveckling. Fritidsbanken samordnas inom enheten. Där sker utlåning av skänkt sportutrustning helt gratis till barn och ungdomar i första hand.

Förvaltningen hade tidigare anläggningsansvar för kommunens anläggningar, hallar och lokaler som finns för uthyrning. Förvaltningen ansvarade också för naturbadplatser, elljusspår, leder och Hällarnas camping.

Kommunfullmäktige beslutade hösten 2020 om verksamhetsövergång av anläggningsansvaret.

Bokningar av lokaler, schemaläggning i hallar, nyckelutlämning och felanmälan sköts sedan hösten 2021 av Kommunfastigheter i Arboga AB. Ansvarsfördelningen kopplad till det arbete som genomförs i hallar och anläggningar samt gränsdragningslistor mellan fritids- och kulturförvaltningen, kommunstyrelseförvaltningen och de kommunala bolagen ses över och är inte helt klar. Ansvaret för spår, leder och naturbadplatser, där det inte finns skötselavtal med en förening, är kommunstyrelsens ansvar och Arboga kommunal teknik AB sköter driften. Nämnden har fortsatt ansvar för spår, leder, naturbadplatser och andra anläggningar där en förening har skötselavtal.

Sommarsäsongen 2022 sköts Hällarnas camping av campingföreningen.

Delårets verksamhet

Coronapandemin, som pågått i drygt två år, har påverkat fritids- och kulturförvaltningens verksamheter även första kvartalet 2022. Restriktioner för att minska smittspridningen gällde fram till och med 2022-02-08. Restriktionerna innebar att antalet besökare på Ekbacksbadet begränsades och att hallar och anläggningar hade tak för maximalt antal som fick vistas i lokalerna. Allmänna sammankomster fick samla maximalt 50 personer inomhus alternativt att så kallat vaccinbevis användes. Det gjorde att uthyrning av samlingslokaler, biograf och medborgarhuset i princip låg helt nere samt att privatpersoner inte kunde hyra lokal. Fritids- och kulturnämndens första sammanträde genomfördes digitalt.

Enheterna har haft hög sjukfrånvaro, främst under januari och februari, på grund av coronasjukdom, symptom, väntan på provsvar och annat som härrör till restriktionerna. Ekbacksbadet tvingades ha stängt några dagar på grund av sjukdom i personalgruppen och både biblioteket och fritidsgården Gluggen tvingades stänga tidigare några kvällar.

Kriget i Ukraina har påverkat verksamheterna. Förvaltningschefen ledde under mars och april staben som kommundirektören införde med anledning av kriget. Biblioteket har haft många besökare av Ukrainaflyktingar, som via wifi bland annat kunna följa undervisning och annat från hemlandet. Fritidsgården Gluggen har haft många barn och ungdomar från Ukraina i verksamheten. Kulturskolan har haft några deltagare från Ukraina och inbjudan till vårens föreställning översattes till ukrainska. Frågor kring beredskap i hemmet har fått ökad aktualitet efter Rysslands invasion av Ukraina. Biblioteket gästades av Bo Ljungblom, instruktör inom Civildövsförbundet. Han gav bland annat handfasta tips och råd och hemberedskap och säkerhet i vardagen.

Fritidsbanken har kommit in i sina nya lokaler på ett bra sätt. Från den centrala organisationen arbetas just nu med att digitalisera utlåningssystem och erbjuda möjligheter att ta fram statistik på ett enkelt sätt. Kriget i Ukraina har lett till att många människor har kommit till Arboga som inte har någon anknytning till staden sedan tidigare. Tack vare en tät dialog med studieförbund, RF-SISU Västmanland och engagerade kommuninvånare har många ukrainska flyktingar hittat till Fritidsbanken.

Fritids- och kulturförvaltningen ingår i projektet "Vägar framåt" tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Projektet sker i samverkan med Region Västmanland och delfinansieras av Europeiska socialfonden. Målet med projektet är att unga/unga vuxna mellan 16 och 29 år, som är i behov av stöd för att komma vidare till studier eller annan sysselsättning, ska påbörja, genomföra eller avsluta sina studier. I projektet ingår hälsofrämjande insatser, som bland annat fritids- och kulturförvaltningen bidrar med i form av dans för hälsa och kontakter med föreningslivet.

Från maj och planerat året ut är nämndsekreteraren utlånad till barn- och utbildningsnämnden. Nämndsekreteraren i barn- och utbildningsnämnden är föräldraledig.

Under våren har kommunikationsavdelningen i Arboga kommun genomfört ett antal utbildningstillfällen för administratörer på kommunens webb. De har i huvudsak varit inriktade på skrivandet, och syftar till att kompetensutveckla personalen inför en övergång till den kommande kommunal hemsidan.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-03-29, § 69 att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter. En extern utredare har under våren genomfört utredningen. Förvaltningens samtliga medarbetare blev inbjudna till en halvdag med information om utredningen och arbete med en så kallad SWAT-analys. Beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktiga väntas under hösten.

Bibliotek

Tack vare statliga bidrag från Kulturrådet har personalstyrkan tillfälligt utökats med en barn- och ungdomsbibliotekarie (100 %) och en biblioteksassistent (50%) under delåret. Tjänsterna finansieras med projektmedel inom Stärkta bibliotek och Bokstart. Tanken med de två tjänsterna är huvudsakligen att förstärkta läsfrämjandeinsatser under året gentemot unga samt de allra yngsta, barn under ett år, och deras föräldrar.

Under sommaren har barnbibliotekarierna arbetat med ett pilotprojekt, då fyra ungdomar har fått praktisera högläsning på förskola och fritidshem. Idén är hämtad från andra kommuner där det visat sig ge positiva läseffekter för de yngre som får möta unga läsande förebilder.

De två konstupphandlingarna gällande konstinköp till förskolan Skogsglántan och Demensboendet Åspegeln har kommit in i skissfasen. Efter en genomgång av inkomna ansökningar har två konstnärer till Skogsglántan och två Åspegeln valts ut. De har erbjudits skissuppdrag. De skissbidrag som renderar högst poäng utifrån uppställda kriterier tilldelas slutligen uppdragen.

Bibliotekets avloppsstammar på bottenplan har genomgått re-lining. I samband med det hade biblioteket stängt en vecka. Under sommaren har tre av personalens arbetsrum samt gången i nedre personaldelen målats om, vilket gett interiören ett lyft.

Ungdomsenheten

Fritidsgården Gluggen

Ett tiotal ungdomar har under höst/vinter och våren jobbat i cafét på Gluggen. Som belöning fick de följa med på en resa till Liseberg.

Fritidsledarna återupptog fältarbetet på skolorna under våren.

Kulturskolan

Under läsåret har kulturskolan satsat på nya grepp kring nybörjarundervisningen i instrumentspel. Nu får barnen i årskurs 1 anmäla sig till blås- eller stråkstarten där instrumentallärarna arbetar tillsammans med rytmikläraren. Barnen får en allsidig undervisning i puls, rytm, gehör, sång och får samtidigt bekanta sig med de instrument som erbjuds och som barnen inte känner till.

Rörelsestudion med Dans för hälsa har under våren utökats med lillasystemen Move - dans för hälsa anpassat för mellanstadieflickor. Move bygger på samma forskning som Dans för hälsa och har ungefär samma upplägg men med en betoning på yoga.

Arboga musikförening och kulturskolan planerar att samarbeta mer. Under våren genomfördes en workshop för elever med två musiker, som sedan hade en konsert på kvällen på Nicolai kulturhus. Ungdomarna som medverkade vid workshopen var sedan mycket entusiastiska konsertbesökare på kvällen!

Under vintern 21/22 har taket i aulan i Nicolaikulturhus fått en rejäl spricka. Arboga kommunfastigheter AB bedömde sprickan som akut och arbetet med att laga den påbörjades dagen efter att sprickan konstaterades (slutet av mars). Det finns sprickbildningar även i andra rum på övervåningen.

Ekbacksbadet

Corona-pandemin har varit kännbar för Ekbacksbadet. Besöksantalet har varit betydligt lägre än normalt. Januari och februari är normalt två väldigt bra månader, vilket förstärks av resultatet i förlorade intäkter och sämre kioskförsäljning. Efter att restriktionerna lättats upplevde personalen till en början en försiktighet hos kunderna att besöka badet. Nu verkar det som det snart är tillbaka till "normalläget" igen

Ekbacksbadet har haft vattenläckage i taket på flera ställen som åtgärdas under sommaren. På relaxen pågår en rejäl upprustning där bubbelpoolen ska bytas ut, golvet bytas, duschar kaklas om och bastun blir rustad. Nya växterna i bassänghallen har inhandlats och gett hallen ett lyft.

Föreningsstöd

Under första halvan av 2022 har restriktioner lättats och föreningarnas verksamhet har kunnat börja komma i gång igen. Det har öppnat för fler möten mellan människor och fler möjligheter att träffas. Idrottsföreningar kunde återuppta tävlingsverksamhet och publik fick komma och ta del av evenemang.

Arbetsgruppen för förebyggande ungdomsarbete har i samverkan med Svenska kyrkan haft ett särskilt fokus på motorburen ungdom under året. Svenska kyrkans ungdomsgrupp har med hjälp av ekonomiskt stöd från Arboga kommuns arbetsgrupp för förebyggande ungdomsarbete genomfört ett antal olika aktiviteter. Bland annat bjöds det under en kväll på bio efter att ha genomfört bilkurrageövningar.

En annan uppskattad satsning av arbetsgruppen för förebyggande ungdomsarbete var att ungdomar erbjöds möjlighet att, via RF/SISU, utbildas i ledarskap och värdskap. Sex ungdomar anmälde sig och påbörjade utbildningen som bestod av två kvällstider samt hemuppgifter. Efter genomförd utbildning fick ungdomarna planera, genomföra och utvärdera en aktivitetsdag. Ungdomarna genomförde en aktivitetsdag i anslutning till Vasahallen under sommarlovet. Totalt deltog omkring 40 sommarlovslediga barn under dagen. Ledarna höll i aktiviteter, hjälpte barnen med struktur på lekar och fanns där för att plåstra om skrubbsår som uppstod.

2022 återinfördes möjligheten för föreningarna att ansöka om investeringsbidrag. 20 föreningar ansökte, och 12 beviljades. Investeringar kommer att göras i bland annat energieffektiviseringslösningar och inventarier för att kunna bedriva barn och ungdomsverksamhet på ett attraktivt sätt.

Anläggningar

Under första delen av 2022 var det en trevande start i bokningarna i de kommunala hallarna och anläggningarna. På grund av restriktionerna som funnits under två års tid var det svårt att komma igång. Tyvärr drabbades Sturehallen av omfattande skadegörelse i form av att någon startat en brandpost i hallen. Detta ledde till att Sturehallen under en stor del året blir avstängd. Då all verksamhet som normalt sett bedrivs i Sturehallen behöver flyttas till andra anläggningar kommer möjligheterna för icke föreningsanslutna att hyra hallar att kraftigt begränsas.

Bokningar av lokaler, schemaläggning i hallar, nyckelutlämning och felanmälan sköts sedan hösten 2021 av Kommunfastigheter i Arboga AB. Ansvarsfördelningen kopplad till det arbete som genomförs i hallar och anläggningar samt gränsdragningslistor mellan fritids- och kulturnämnden, kommunstyrelsen och de kommunala bolagen ses över och är inte helt klar.

Ansvar för spår, leder och naturbadplatser, där det inte finns skötselavtal med en förening, är kommunstyrelsens ansvar och Arboga kommunalteknik AB sköter driften. Nämnden har fortsatt ansvar för spår, leder, naturbadplatser och andra anläggningar där en förening har skötselavtal. Översyn och omförhandling pågår av dessa avtal. Fritids- och kulturnämnden beslutade 2021-10-28, FKN 64/2021 att tillföra 100 t kr för att kunna uppräknade dessa avtal.

Måluppfyllelse

Nämnderna och styrelserna har egna mål och mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Till målen i styrmodellen finns mätningar där syftet är att kunna följa mätningens resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Till mätningarna finns det ett målvärde för varje år.

Måluppfyllelsen har tre nivåer helt uppfylld, delvis uppfylld, inte uppfylld. Mätningar bedöms utifrån fyra nivåer målvärde uppnått, nära målvärde och ej accepterat värde. Om ingetmätning finns anges inget värde angivet.

Strategiskt område Inspirerande livsmiljö

Kommunfullmäktiges mål: Arboga växer och utvecklas

Nämndens mål 1. Erbjuda attraktiva och ändamålsenliga fritids- och kulturverksamheter, med barn och ungdomar som främsta prioritet.

Bedömning	Trend
	→

Nuläge:

Gemensamt

Under första halvan av 2022 har lovprogram organiserats under sportlov, påsklov och sommarlov. Föreningar har erbjudit aktiviteter för lediga barn och ungdomar där de bland annat fått prova på att spela golf, badminton eller besöka Arboga museum. Inom förvaltningen har biblioteket bland annat erbjudit olika typer av pysselteknikverkstad, filmvisning och skattjakter. Gluggen har haft aktiviteter beroende på väder och vind och Ekbacksbadet har även i år kunnat erbjuda gratis bad på utomhusbadet för barn och unga i grundskolan. Kulturskolan, i samverkan med Regional Kulturskola erbjöd två avgiftsfria kurser under sommaren: Lär dig skriva manus för film och Lär dig göra kortfilm.

Biblioteket

Under våren har barn upp till 6 år och deras vuxna erbjudits sagostunder på arabiska och svenska ungefär en lördag varje månad.

Rutan, samarbetsprojektet med teater för de yngsta Arbogaborna, har genomfört två teaterföreställningar under våren tillsammans med Region Västmanland, Svenska kyrkan, Arboga teaterförening och Arboga minne.

Ungdomsenheten

Fritidsgården Gluggen

Under våren har det varit 189 inskrivna barn i åldern 10-12 år (mellanstadiet).

Många aktiviteter genomförts på Gluggen - flera av dessa genom initiativ från ungdomarna. Det har varit Fifa-fotbollsturnering, skattjakter, talangjakt, tipspromenader för att nämna några. Ibland marknadsförs dessa arrangemang via sociala medier.

För att kunna erbjuda gratis verksamhet till ungdomar som inte har råd med fritidsaktiviteter har kulturskolan, med medel från förebyggande ungdomsarbete, fortsatt att erbjuda möjlighet till gratis dansverksamhet på fredagseftermiddagarna. Denna termin har det erbjudits hip hop för killar på mellanstadiet, tik-tokdans för flickor på mellanstadiet och hip hop/fusion för både killar och tjejer i högstadie- och gymnasieålder.

Kulturskolan

Under läsåret har kulturskolan gjort en stor satsning på att vässa undervisningen i orkesterinstrument för yngre barn. Barnen får gruppundervisning där de får prova instrument, sjunga och arbeta med musikaliska byggstenar. Det görs för att skola in barnen i vilka instrument som finns att välja mellan och för att kompensera för den lägre kunskapsnivån som barn har idag i ämnet musik. Småbarnsgrupperna i dans är fullbokade.

Kulturrådspengar gör att kulturskolan kan satsa på barn de annars inte når - till exempel genom samarbete med RF-SISU och idrottsföreningarna. "Musikfritte" och "Blås- och stråkstarten" är två bra exempel på ett förnyat arbetssätt för att sprida kunskap om instrumentspel och musik

Ekbacksbadet

Ekbacksbadet har under våren genomfört 44 kurser: Babysim (nybörjare och fortsättningsgrupper) Minifirre, Bläckfisk, simskola (nybörjare och fortsättningsgrupper) föränmälda vattengympagrupper både för pensionärer dagtid, kvällsgrupper "för alla" och två drop-in grupper vattengymnastik/vecka. På grund av restriktioner med anledning av coronapandemin har det varit färre deltagare i grupperna

Förening/anläggning

Under första halvan av året har allmänhetens åkning erbjudits minst en vardag och en helgdag under hela året. Tyvärr har det vissa helger enbart blivit ett pass med allmänhetens på grund av den verksamhet som bedrivs i föreningens regi. Under lov och ledigheter har det dock erbjudits rikligt med tider för allmänheten och i de fall det har varit möjligt har allmänheten fått fler tider.

För verksamhetsåret 2022 sökte 47 föreningar om verksamhetsbidrag. Av dessa beviljades 45 föreningar bidrag till en summa om totalt 1 326 550 kronor. Av dessa föreningar har 34 verksamhet som riktar sig till barn och ungdomar.

Väsentliga händelser:

Coronapandemin, som pågått i två år, har påverkat fritids- och kulturförvaltningens verksamheter även första halvåret 2022. Restriktioner för att minska smittspridningen gällde fram till och med 2022-02-08.

Biblioteket, Ekbacksbadet och ungdomsenheten med fritidsgården Gluggen och kulturskolan hade under januari och februari stor personalfrånvaro med anledning av sjukdom (mestadels coronarelaterad) Det påverkade verksamheten. Till exempel tvingades Gluggen stänga vissa kvällar på grund av personalbrist.

Från och med 2022 övertar kulturskolan hela ansvaret för den så kallade kompanjonlärarundervisningen i årskurs två. 2021-10-28, FKN 64/2021 beslutade fritids- och kultur nämnden att utöka kulturskolans ram med 100 t kr. Tidigare samfinansierade kulturskolan och grundskolan kompanjonlärarundervisningen

2022 togs statsbidraget till sommarlovsaktiviteter bort. De aktiviteter som erbjudits har finansierats inom ram samt med medel från det förebyggande ungdomsarbetet.

Framtid:

Förvaltningen arbetar för en fortsatt återstart av aktiviteter och verksamheter efter pandemin.

Coronapandemin är inte över och det är osäkert om den kommer att ebba ut eller om det kommer nya smittsamma varianter som kan komma att påverka nämndens möjlighet att bedriva verksamhet. Det är oroligt i Europa/världen och om och i så fall hur det kommer påverka fritids- och kulturs verksamhet är inte möjligt att veta.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga är tryggt och inkluderande

Nämndens mål 2. Arrangera, synliggöra och stimulera Arbogabons möjlighet att utöva, arrangera och ta del av fritids- och kulturverkaktiviteter

Bedömning**Trend**

Nuläge:**Biblioteket**

Under våren har det genomförts flera arrangemang i samarbete med kommunens föreningsliv. För de yngsta har Rutans teaterföreställningar inbegripit såväl Arboga Teaterförening som Arboga minne. I samarbete med Arboga ryttarsällskap har biblioteket anordnat pyssel och läsfrämjande aktiviteter på ridskolan. Arboga konstförening har anordnat tre konstutställningar i galleriet under våren. Tillsammans med ABF har biblioteket anordnat en studiecirkel med sex deltagare som träffas varje onsdag för att dokumentera Arboga fotoarkiv. Släktforskarna har anordnat drop-inträffar vid tre tillfällen. Frimärksklubben arrangerade en välbesökt mäsä i mars.

Boken kommer har under pandemiåren delvis legat ner på grund av restriktioner. Nu är allt tillbaka i gängse rutiner med full styrka. Programverksamheten i "Kultur för äldre" har återupptagits efter diverse organisationsförändringar och flyttar inom äldrevården. Gruppens möten återupptogs och i samband med kulturveckan första veckan i juni anordnades musikprogram i Ahllöfsparken för brukare inom äldrevården.

Utöver Arboga konstförenings tre utställningar har biblioteket arrangerat en konstutställning på tema bokstäver och tecken, "Ordsaker" av Magnus Lönn, samt en vandringsutställning kring samiska kulturyttringar. Båda erbjöds till skolorna samt en utställning av en lokal bildkonstnär. Under kulturveckan bjöds bland annat på Biblioquiz.

Ungdomsenheten***Fritidsgården Gluggen***

Gluggen har kontinuerlig kontakt med föreningar och genomför många onsdagsaktiviteter tillsammans med dem. Under våren har ungdomarna besökt PRO som visat bancurling och boule. Aktiviteten har även varit att spela brädspel eller gå en tipspromenad tillsammans. Vissa aktiviteter har planerats av ungdomarna själva som då även lett aktiviteten.

Gluggen arbetar med lek och rörelse och stimulerar ungdom till att röra på sig även utanför verksamheten. Bland annat har "You never walk alone" (där ungdomarna går mot ett i förväg bestämt mål) genomförts under våren.

Kulturskolan

Rörelsestudion med Dans för hälsa arbetar för trygghet och inkludering och leder verkligen till att deltagarna bygger sin självkänsla och bidrar till skolframgång. Här samverkar kulturskolan med socialtjänsten och skolan för att nå de flickor som är i störst behov av metoden.

Kulturskolan samverkar aktivt med föreningar, Musikföreningen och Blåsorkestern för att kunna slussa vidare kulturskolans ungdomar till föreningslivet. Kulturskolan deltar aktivt i olika arrangemang som Kulturveckan, Musik i kvadrat, Gluggens halloweenfirande - allt för att finnas med i så många olika sammanhang som möjligt och bidra i de arrangemang som görs i staden. AGF-Adayo och Generationskören hyr lokaler i kulturskolan för sin verksamhet. Att dela hus leder till samverkan.

Vid firandet av Arboga kommuns 25 års-jubilärer på Stadskällaren var en stråkensemble från Kulturskolan där och underhöll vilket uppskattades stort av publiken.

Under kulturveckan samverkade kulturskola, turistbyrå, kyrkan, ABF och föreningar kring ett stort och fint kulturprogram som rymde mycket musik men även konst och dans. Bland annat genomfördes ett spännande filmevent - Lasse-Majas skattjakt då barn och unga i mellanåldern fick gå på skattjakt och med filmkamerans hjälp samla ledtrådar för att lösa en gåta. Kulturskolans orkestrar och dansare visade på tisdagen upp sig i Rotundan och på torsdagskvällen kom dansare – både från Kulturskolan och från olika föreningar att visa upp sina färdigheter på Nytorget. Under veckan gjorde kulturskolan även två besök på Strömsborgs äldreboende vilket var väldigt uppskattat. Kulturveckan avslutas med nationaldagen då en stråkensemble underhöll när de nya svenska medborgarna välkomnades.

Ekbaksbadet

Badarband till alla Arbogas barn mellan sex och femton år gjorde att de kunde bada gratis på tisdagar, onsdagar och torsdagar under sommarlovet.

Föreningsstöd

Föreningarna har börjat återuppta sin verksamhet efter det att pandemirestriktionerna släppts. Bland annat har direktsänd opera från Metropolitan kunnat återupptas och Arbogaborna har under våren kunnat ta del av både Askungen och Turandot.

På grund av restriktioner och osäkert läge kunde knutsdansen inte heller genomföras under 2022. Arboga musikförening genomförde ett lyckat arrangemang i Ahllöfsparken under Nationaldagen. Arboga Manskör och Arboga blåsorkester uppträdde live på scenen i Ahllöfsparken under Valborgsmässaofaften, ett mycket uppskattat inslag och det var tydligt att det fanns ett behov att få ta del av uppträdanden igen. Midsommarfirandet genomfördes i Folkets Park där Arboga folkdansgille höll i danserna.

I dialog med föreningslivet togs riktlinjer fram för hur verksamhet skulle kunna bedrivas på ett smittsäkert sätt i idrottshallarna. Tack vare föreningarnas kreativitet och engagemang och Arboga kommuns vilja att hålla anläggningar öppna så länge som möjligt kunde barn och ungdomsverksamhet i mångt och mycket fortsätta bedrivas inom idrotten.

Anläggning

Under första delen av 2022 var det en trevande start i bokningarna i de kommunala hallarna och anläggningarna. På grund av restriktionerna som rått under lång tid var det svårt att komma igång. Tyvärr drabbades Sturehallen av omfattande skadegörelse i form av att någon startat en brandpost i hallen. Detta ledde till att Sturehallen är avstängd tillsvidare. Då all verksamhet som normalt sett bedrivs i Sturehallen behöver flyttas till andra anläggningar kommer möjligheterna för icke föreningsanslutna att hyra hallar att kraftigt begränsas.

Väsentliga händelser:

Restriktionerna med anledning av pandemin lättades under våren och föreningar och verksamheter har kunnat börja återuppta sina aktiviteter.

Coronapandemin, som pågått i två år, har påverkat fritids- och kulturförvaltningens verksamheter även första halvåret 2022. Restriktioner för att minska smittspridningen gällde fram till och med 2022-02-08. Restriktionerna innebar att antalet besökare på Ekbacksbadet begränsades och att hallar och anläggningar hade tak för maximalt antal som fick vistas i lokalerna. Allmänna sammankomster fick samla maximalt 50 personer inomhus alternativt att så kallat vaccinbevis användes. Det gjorde att uthyrning av samlingslokaler, biograf och medborgarhuset i princip låg helt nere samt att privatpersoner inte kunde hyra lokal.

Biblioteket, Ekbacksbadet och ungdomsenheten med fritidsgården Gluggen och kulturskolan hade under januari och februari stor personalfrånvaro (mestadels coronarelaterat) vilket påverkade verksamheten. Till exempel tvingades Gluggen stänga vissa kvällar på grund av personalbrist.

Framtid:

Förvaltningen arbetar för en fortsatt återstart av aktiviteter och verksamheter efter coronapandemin.

Samverkan kring rörelsestudion, Dans för hälsa fortsätter.

Coronapandemin är inte över och det är osäkert om den kommer att ebba ut eller om det kommer nya smittsamma varianter som kan komma att påverka nämndens möjlighet att bedriva verksamhet. Det är oroligt i Europa/världen och om och i så fall hur det kommer påverka fritids- och kulturs verksamhet är inte möjligt att veta.

Nämndens mål 3. Fritids- och kulturförvaltningen ska ta tillvara och stödja barn och ungdomars projektidéer inom fritids- och kulturområdet

Bedömning**Trend****Nuläge:**

Fritidsgården Gluggens "röda tråd" är att genomföra och ta tillvara ungdomarnas idéer. Genom att skriva in alla nya barn får personalen träffa barnens föräldrar och bygger då relationer, som underlättar arbetet och bidrar till att få en ökad trygghet kring barnet. Alla ungdomar som kommer till Gluggen ska känna sig sedda - personalen är noga med att hälsa på alla och skriver varje dag upp deras namn i en bok.

Under våren har Ungdomsfullmäktige haft regelbundna möten. Vid flera av dessa har de fått agera bollplank för frågor som kommit från politiken. En av de frågorna som de yttrat sig om är om alkohol ska tillåtas i sportsammanhang. Ungdomarna har deltagit i ungdomspanel för kulturfrågor arrangerat av Region Västmanland och diskuterat lokala frågor som Sturevallen med ungdomsbibliotekarien. Ungdomarna har även, i ett arrangemang av biblioteket, genomfört en politikerutfrågning som blev väldigt lyckad.

Ungdomsfullmäktige ansökte om medel ur samfund 2 för resa till Gröna lund. Resan främjar ungdomar som annars kanske inte har möjlighet att få åka till en nöjespark. I år åkte 150 ungdomar iväg.

Ungdomsmusikkåren är den del av Kulturskolan som bäst arbetar med att stödja ungdomars projektidéer. Där utgör medlemmarna en förening och genom den får de påverka repertoar, aktiviteter och organisera insamlingar till resor. De ses dessutom som naturliga medarbetare vid konserter och får ta på sig uppdrag som att vara konferenciärer. I det lilla får elever påverka mycket kring repertoar vid de enskilda lektionerna. Personalen försöker möta elevens uttalade (och outtalade) behov och ge elever chansen att få visa sin kunskap i olika sammanhang. Ungdomsmusikkåren arrangerade en orkesterresa till Gotland med konserter i Visby. Resan blev mycket lyckad.

Väsentliga händelser:

Under våren har kontakt med kommunkansliet tagits för att återknyta kontakten mellan Ungdomsfullmäktige och politiken. Ett årshjul för arbetet i ungdomsfullmäktige har tagits fram. Ungdomarna har även, i ett arrangemang av biblioteket, genomfört en politikerutfrågning som blev väldigt lyckad.

Framtid:

Fritidsgården Gluggen och kulturskolan fortsätter sitt arbete med att verka för att barn och ungdomar får möjlighet att påverka verksamheten.

Nämndens mål 4. Underlätta och möjliggöra Arbogabons kontakter med kommunen och andra myndigheter

Bedömning	Trend
	→

Nuläge:

Medborgarkontoret finns att tillgå under bibliotekets öppethållande. Servicen finns även under icke kontorstid på vardagkvällar samt på lördagar under september till maj.

Två IT-verkstäder har arrangerats under våren. Den första handlade om frågor om smarta mobiler. På denna IT-verkstad besvarades framför allt besökares frågor om särskilda appar och funktioner. På den nästkommande IT-verkstaden lyftes frågor kring IT-säkerhet: hur tvåfaktorsautentisering fungerar, om det verkligen behövs, vad ett säkert lösenord är och hur man kommer ihåg dem, hur man enkelt kollar de senaste rönen för bra program mot malware och virus.

Framtid:

Medborgarkontoret fortsätter fylla en viktig funktion i länken mellan kommunens invånare och olika myndigheter i samhället. Invånare kommer med frågor rörande kontakter med statliga och andra offentliga instanser. Bibliotekspersonalen fortsätter arbeta med att hjälpa till med att förmedla uppgifter för myndighetskontakter, ge språkstöd och förtydliga innebörden vid ifyllning av diverse blanketter av sedvanligt slag. Ett stort antal besökare vänder sig till biblioteket för hjälp med språkstöd och översättning i kontakten med myndigheter.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga är klimatsmart

Nämndens mål 5. Fritid och kulturs verksamheter ska skötas på ett energieffektivt och klimatsmartsätt

Bedömning	Trend
	→

Nuläge:

Alla enheter källsorterar sitt avfall. Tåg är första alternativet vid resor utanför kommunen och vid kortare resor används elcykel om det är möjligt. Äldre glödlampor byts successivt ut mot LED-lampor.

Vid förändringar i anläggningar eftersträvas klimatsmarta lösningar.

På Ekbacksbadet eftersöks miljövänliga alternativ, till exempel för städmaterial. Badpersonalen arbetar aktivt med att få besökare medvetna om vikten av att duscha innan bad. Detta för att minska behovet av kemikalier. UV ljus har installerats för att förbättra vattenreningen och åtgärder har vidtagit för att minska elförbrukningen.

På Fritidsbanken finns möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning gratis. Genom att inte behöva köpa nytt material för att prova på en aktivitet kan konsumtionen minska. Material som har växt ur eller inte längre nyttjas kan genom Fritidsbanken få nytt liv och bidrar på det sättet till ett mer klimatsmart Arboga.

Väsentliga händelser:

Under 2022 startades ett arbete med att se över vattenförsörjningen i Teknikbacken. Idag används rent dricksvatten för att tillverka snö under vintern. I samarbete med Arboga Alpina, Arboga kommunalteknik AB och Arboga Vatten AB har ett arbete påbörjats för att se om det finns möjlighet att ta vatten från Arbogaån i stället.

Framtid:

Förvaltningens enheter fortsätter arbeta med att hitta energieffektiva och klimatsmarta lösningar, bland annat genom nära dialog med fastighetsägare och driftspersonal, för att arbeta på ett energieffektivt sätt.

Strategiskt område lärande och arbete

Kommunfullmäktiges mål: I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

Nämndens mål 6. Fritids- och kulturnämnden ska stödja möjligheter till livslångt lärande och hålla en god kvalitet

Bedömning	Trend
	→

Nuläge:

Biblioteket

Bibliotekets verksamhet är i stora drag inriktad på att stödja det livslånga lärandet och att hålla en god kvalitet på verksamheten. Biblioteket bidrar aktivt till att möjliggöra studier på distans, bland annat genom att erbjuda tillgång till litteratur från den regiongemensamma biblioteksbeståndet. Genom ett utbyggt samarbete med smidiga transporter mellan regionens bibliotek tillgängliggörs ett större, rikare mediebestånd för flera. Detta gynnar inte minst Arbogabor som studerar på högskolor, universitet och idkar yrkesstudier i stort. Vuxenstuderande i Arboga har använt utbudet flitigt och nyttjat bibliotekets kompetens i stor

utsträckning. Biblioteket har i sedvanlig ordning lånat in litteratur som inte går att låna inom det regionala beståndet, men som efterfrågats av kommuninvånare.

Arboga bibliotek är också skolbibliotek. Under våren har klasser i årskurs 3, 4 och 5 besökt biblioteket enligt schema, helt i enlighet med de gängse rutinerna före pandemin. vid besöken har klasserna tagit del av bibliotekariernas bokpresentationer och lästips, i syfte att väcka läslust och intresse för litteraturen. Vid klassbesöken har bibliotekarierna även undervisat i kunskapsorganisation, källkritik och informationsökning.

I samband med ett särskilt läsprojekt i Nybyholmskolan under våren har skolbibliotekarien besökt klasser vid ett flertal tillfällen för att presentera nya böcker.

Biblioteket ansvarar för att anordna kultur i skolan. Under våren har Arbogas skolelever kunnat ta delta vid minst ett scenkonstframträdande inom ramen för Kultur i skolan. Ett varierat utbud har erbjudits med musik- och teaterföreställningar riktade till olika årskurser. Totalt har 19 föreställningar har genomförts under våren.

Samarbetet med studieförbunden fortsätter med föreläsningen "Alltid på en onsdag", trots en tillfällig nedgång i programutbudet under våren. Bibliotekets utbud i övrigt under våren har bestått av skilda programpunkter, till exempel tre författarbesök, föreläsningar om hemberedskap och tatueringar har erbjudits.

I syfte att bidra till stärkt språk och integration, har bibliotek under flera års tid anordnat bokcirklar på lätt svenska för främst kvinnor. En ur personalen leder cirkeln, håller i textval och högläsning, för att ge deltagarna möjlighet att i trygg miljö stärka sitt språk genom att lyssna, ställa frågor och samtala kring en gemensam text.

I syfte att stötta språkutvecklingen hos förskolebarn med annat modersmål än svenska, har biblioteket tecknat avtal med e-tjänsten Polyglutt. Genom att erbjuda fler medier på olika modersmål utgör Polyglutt ett välfungerande verktyg för pedagogerna, i arbetet med att stärka de flerspråkiga barnens språk.

För att förenkla och tillgängliggöra studier av körkortsteori har Bibliotek i Västmanland lanserat en tjänst på webbsidan i början av året. Tjänsten Trafiko är helt kostnadsfri och nås via bibliotekets nätverk antingen via egen eller bibliotekets enheter. Teorin finns att läsa på svenska, engelska, persiska och arabiska.

Ungdomsenheten

Sedan hösten 2021 är läxhjälpen på fritidsgården Gluggen permanentad. Två gånger i veckan kommer en lärarstudent och hjälper ungdomar sammanlagt åtta timmar i veckan. I genomsnitt har 17 ungdomar deltagit vid dessa tillfällen. I det dagliga arbetet arbetar personalen med ungdomars sociala förmågor - vilket kan ske i aktivitetsgrupper (cafégruppen) och i samtalsgrupper. Attityder och språkbruk diskuteras ständigt.

Kulturskolan bedriver undervisning för såväl nybörjare som för elever som söker vidare till yrkesförberedande kurser på folkhögskolor och högskolor med musikinriktning. Kulturskolan arbetar med att få en fungerande övergång mellan kulturskolans verksamhet och vuxenverksamheten som finns i föreningslivet. Under våren har kulturskolan genomfört en temaföreställning med dans, film och musik, en föreställning med årskurs två med sång, instrument och film, en friluftskonsert (i Rotundan) med orkestrar och dans samt två mindre konserter med instrumentalister och filminslag.

Kulturskolan genomförde rekryteringsvecka under våren, särskilt inriktad på årskurs två. barnen fick komma på besök och blev visade instrument och filmer från film- och dansundervisningen.

Väsentliga händelser:

Restriktionerna med anledning av coronapandemin släpptes under våren och verksamheterna har börjat återgå till mer "normal" verksamhet.

Framtid:

Bibliotek i Västmanland övergick från projekt till drift 2021. Ett av målen med samarbetet är att ge alla invånare i Västmanland tillgång till de tio kommunernas medieutbud via en gemensam katalog. Denna katalog är i sin tur nåbar för alla via den gemensamma webben för Bibliotek i Västmanland. Arbetet med webben pågår men är inte riktigt i mål, vilket till stora delar beror på de aktörer som tillhandahåller systemet och funktionalitet av webbsidan. Arbetet med den gemensamma webben fortgår. Enkäten till kulturskolans deltagare kommer att genomföras under hösten.

Strategiskt område Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Nämndens mål 7. Medarbetarna på fritids- och kulturförvaltningen ska känna sig delaktiga och ha inflytande över utvecklingen av verksamheten

Bedömning	Trend
	→

Nuläge:

Alla enheter följer kommunens SAM-hjul (årsplanering för systematiskt arbetsmiljöarbete). Arbetet sker enhetsvis på arbetsplatsträffar, APT. APT genomförs enligt kommunens riktlinje på alla enheter. Kommunens värdegrund PUMI, professionalism, uthållighet, mod och innovation är vägledande för arbetet. Personalmöten och planeringsdagar genomförs regelbundet på enheterna.

Samverkansavtal tecknades med de fackliga organisationerna i november 2021. Under delåret har förvaltningen arbetat med att utveckla arbetet i förvaltningens centrala samverkansgrupp.

I oktober 2021 införde Arboga kommun pulsmätningar, korta frågor till medarbetarna var sjätte vecka. Alla medarbetare får tillfälle att svara och resultatet går igenom på arbetsplatsträff eller annat personalmöte.

Väsentliga händelser:

Kommunstyrelsen beslutade 2022-03-29, § 69 att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter. En extern utredare har under våren genomfört utredningen. Förvaltningens samtliga medarbetare blev inbjudna till en halvdag med information om utredningen och arbete med en så kallad SWAT-analys.

Framtid:

Mätningen hållbart medarbetarengagemang (HME) görs under hösten. Arbetet med en kompetensförsörjningsplan för förvaltningen påbörjas under hösten.

Beslut om fritids- och kulturförvaltningens framtida organisation tas under hösten 2022.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun ha en god ekonomisk hushållning

Nämndens mål 8. Fritids- och kulturförvaltningen ska ha en ekonomi i balans

Bedömning	Trend
	→

Fritids- och kulturnämndens verksamheter har gemensamt tagit ansvar för förvaltningens budget. Alla enheters medarbetare är engagerade och ansvarstagande i ekonomiska frågor. Uppföljning av budget och prognos är en återkommande punkt på enheternas arbetsplatsträffar för att skapa delaktighet och ansvarstagande hos alla medarbetare.

Restriktivitet gäller vid inköp, kurser och konferenser samt tillsättande av korttidsvikarier.

Nämndens möjlighet till statliga medel bidrar till att utökad verksamhet kan erbjudas.

Fritids- och kulturnämndens prognos för 2022 visar på ett underskott - 1 320 t kr.

Väsentliga händelser:

Coronapandemin, som alltjämt pågår, har medfört att verksamhet inte kunnat bedrivas "som vanligt" samt kraftigt minskade inkomster, främst på Ekbacksbadet. Elpriserna är höga och påverkar utfallet för nämnden. Sabotaget av Sturehallen medför kostnader för nämnden.

Framtid:

Den pågående coronapandemin gör det osäkert hur verksamhet kan bedrivas under året. Det är oroligt i Europa/världen och hur det kommer påverka fritids- och kulturnämndens verksamheter är inte möjligt att veta.

Priset på el kan variera under året och är förnärvarande höga vilken kostnad det blir för 2022 är osäkert. Uppvärmningskostnader beror bland annat på väder och vind och kan bli både högre och lägre beroende på utetemperaturen.

Ekonomi

Driftredovisning

Enhet/område/vht (tkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall jan-aug 2021	Utfall jan-aug 2022	Helårsprognos	Avvikelse prognos delår	Avvikelse prognos tertial
Politisk verksamhet	571	698	377	431	698	0	0
Gemensamt	2 607	3 003	1 777	1 589	2 583	420	350
Förebyggande ungdomsarbete	166	342	45	175	342	0	0
Föreningservice	2 668	3 176	1 391	1 739	3 046	130	0
Anläggningar inkl bad	17 780	17 853	12 196	12 759	20 073	- 2 220	-1 000
Ungdomsenheten	9 595	10 291	6 334	5 500	9 981	310	150
Kulturverksamhet inkl bibliotek	8 358	8 734	5 088	4 253	8 694	40	0
SUMMA	41 744	44 097	27 208	26 447	45 417	-1 320	-500

Driftprojekt (tkr)	Beviljat bidrag, totalt	Utfall jan-aug 2022	Prognos
Stärkta bibliotek 21/22	568	326	568
Stärkta bibliotek 20/22	156	111	156
Stärkta bibliotek 22/23	600	0	600
Bokstart Regionsarbete	91	0	91
Inköp Medier	96	58	96
Kulturrådet ht21/vt22	343	365	343
Kulturrådet ht22/vt23	447	0	447
Regional Kulturskola ht21/vt22	325	0	325
Filminstitutet ht21/vt22	28	28	28
Skolavslutning	120	120	120
Dans för hälsa 2022	172	72	172
Skapande förskola	60	35	60
SUMMA	3007	1114	3007

Fritids- och kulturnämnden visar i sin helårsprognos för 2022, baserat på utfall till och med augusti, ett underskott med - 1 320 t kr.

Den negativa avvikelsen beror till största delen på är minskade inkomster på grund av coronapandemin och sabotage i Sturehallen samt höga elpriser.

I rapporten Tertial 2022, FKN 34/2022, § 18, baserat på utfall till och med mars, redovisades åtgärder, som genererade 500 t kr och därmed halverade underskottet från -1 000 t kr till -500 t kr. I åtgärdsplan ekonomi i balans, FKN 57/2022, § 30, redovisades ytterligare åtgärder motsvarande 340 t kr.

Åtgärderna innefattar minskade personalkostnader, utlåning av nämndsekreterare och att budgetposten för oförutsedda utgifter inte används. Ytterligare åtgärder innefattar att 100 t kr av den kvarvarande budgeten för föreningsstöd delas inte ut, 20 t kr av den kvarvarande budgeten för konstinköp används inte samt minskade kostnader på kulturskolan.

Mellan mars och augusti har avvikelser för anläggningar inklusive bad har ökat från - 1 000 t kr till - 2 200 t kr. Ytterligare åtgärder har inarbetats i prognosen efter sommaren.

Förvaltningen är restriktiv med korttidsvikarier. Kurser och konferenser samt regionala sammankomster har ställts in eller genomförs mestadels digitalt med anledning av coronapandemin.

Antaganden

Prognosen bygger på antagandet att verksamhet i form av uthyrning av hallar och lokaler inte kan ske i normal omfattning med anledning av sabotaget av Sturehallen samt att relaxen på Ekbacksbadet är stängd för reparation större delen av hösten.

I prognosen antas att elpriserna ligger på den höga nivå de gjort senaste månaderna samt att uppvärmningskostnaderna är lika med förra årets.

Osäkerhetsfaktorer

Den pågående coronapandemin gör det osäkert hur verksamhet kan bedrivas under året. Det är oroligt i Europa/världen och om och i så fall hur det kommer påverka fritids- och kulturnämndens verksamheter är inte möjligt att veta.

Priset på el kan variera under året och vilken kostnad det blir för 2022 är osäkert. Uppvärmningskostnader beror bland annat på väder och vind och kan bli både högre och lägre beroende på utetemperaturen.

Driftprojekt finansierat av statsbidrag eller andra externa medel (t kr)

Förutom tilldelad driftbudget från kommunfullmäktige ansöker verksamheterna aktivt bidrag som ökar kvalitén och verksamheten som erbjuds invånarna i Arboga. För nu beviljade medel för 2022 och 2023 bedriver verksamheterna för cirka tre miljoner.

Biblioteket och Kulturskolan har fått statsbidrag från kulturrådet och kulturskolan har dessutom fått statsbidrag från Svenska Filminstitutet och kan därmed bedriva annan utökad verksamhet än vad som annars vore möjligt.

Dans för hälsa, rörelsestudion, är finansierat via statsbidrag till arbete som förebygger psykisk ohälsa från Socialstyrelsen. Socialförvaltningen ansöker om bidraget. Kulturskolan har tillsammans med förskolan bedrivit projektet skapande förskola. Statsbidraget sökts även av barn- och utbildningsförvaltningen för Skapade förskola där kulturskolan deltar.

Ungdomsfullmäktige har genomfört resa till Gröna Lund med bidrag från stiftelsen Samfond 2. Kulturskolan och Biblioteket har via det regionala samarbetet erhållit bidrag för olika projekt som möjlighet ett större kulturutbud för medborgarna i Arboga.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt (tkr)	Budget 2022	Utfall jan-aug 2022	Helårs- prognos	Avvikelse prognos delår	Avvikelse prognos tertial
Ljud, bild och annan teknik i hallar m.m.	130	0	130	0	0
Bibliotek investeringar	200	0	200	0	0
Kulturskolan instrument	200	0	200	0	0
Eckbacksbadet investeringar	100	84	100	0	0
Konstnärlig utsmyckning	1 000	49	1 000	0	0
SUMMA	1 630	133	1 630	0	0

Arbete med investeringsprojekten pågår och alla utom konstnärlig utsmyckning, beräknas kunna slutföras under 2022.

Åtgärdsplan

Inledning

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Om det kvarstår avvikelser som inte kan vidtas inom förvaltningens delegation ska en åtgärdsplan upprättas av förvaltningen. Denna beslutas av nämnden/styrelsen i samband med den återkommande rapporteringen av det ekonomiska läget.

Av åtgärdsplanen ska det framgå på vilket sätt och i vilken verksamhet nämnden avser vidta åtgärder som säkerställer att uppnå ekonomisk balans och måluppfyllelse.

Åtgärd	Område	Aktivitet	Helårseffekt	Effekt 2022
1.	Alla	Post för oförutsedda utgifter/andra åtgärder	410	410
2.	Gemensamt	Utlåning av nämndsekreterare	120	120
3.	Alla	Minskad personalkostnad	500	500
5.	Fritid	Föreningsstöd	130	130
6.				
8.				
9.				
SUMMA:			1 160	1 160

I tertialrapporten redovisades åtgärder, som genererar 500 t kr. Det gör att det prognostiserade underskottet halveras från - 1 000 t kr till - 500 t kr. Åtgärderna innefattar minskade personalkostnader, utlåning av nämndsekreterare och att budgetposten för oförutsedda utgifter inte används. Åtgärder motsvarande ytterligare 340 t kr arbetades fram av fritids- och kulturförvaltningen under våren: 100 t kr av den kvarvarande budgeten för föreningsstöd delas inte ut, 20 t kr av den kvarvarande budgeten för konstinköp används inte, minskade personalkostnader avseende bland annat vakant tjänst och sjukskrivning, ytterligare intäkt för utlåning av nämndsekreterare samt minskade kostnader på kulturskolan är de åtgärder som tillkommit efter redovisningen av tertialrapporten. Totalt har åtgärder för 840 t kr arbetats fram.

Mellan mars och augusti har avvikelsen för anläggningar inklusive bad har ökat från - 1 000 t kr till - 2 200 t kr. Ytterligare åtgärder har tagits fram efter sommaren.

Framtid

Intresset för fritids- och kulturaktiviteter är stort i Arboga och utgör en viktig del av det moderna samhället. Ett rikt fritids- och kulturliv bidrar till stadens attraktivitet för boende, näringsliv, handel och besöksnäring.

De kommande åren kommer vara utmanande i och med de allt stramare ekonomiska ramarna. De kommande årens utmaningar kan sammanfattas:

- En ekonomi i balans
- Rikt utbud på fritids- och kulturaktiviteter inom befintlig budget
- Återstart efter pandemin
- Personal- och kompetensförsörjning
- Hallar/anläggningar i behov av upprustning
- Teknik och utrustning för att kunna möta moderna krav
- Digitalisering

Coronapandemin är inte över och det är osäkert om den kommer att ebba ut eller om det kommer nya smittsamma varianter som kan komma att påverka nämndens möjlighet att bedriva verksamhet. Det är oroligt i Europa/världen och om och i så fall hur det kommer påverka fritids- och kulturs verksamhet är inte möjligt att veta.

Beslut om framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter kommer tas under hösten.

Biblioteket

Biblioteket fortsätter att erbjuda fri kunskap och kultur för alla Arbogabor.

Biblioteket ska med sina olika funktioner: mötesplats, informations- och kunskapscenter, kulturinstitution, sträva efter att nå bredare förankring lokalt, såväl hos ovana vuxna biblioteksbesökare som hos barn och unga. Medborgarkontoret ska erbjuda stöd i kontakt med myndigheter och andra samhällstjänster samt hjälp att klara av digitala verktyg i vardagen.

Biblioteket ska erbjuda Arbogaborna jämlika möjligheter för kunskap, kreativitet och livslångt lärande och vara en arena som inspirerar och inbjuder till samtal, skapande och gemensamma upplevelser.

Onsdagen den 24 augusti inleds förtidsomröstningen på biblioteket och pågår fram till valdagen den 11 september.

Planering för nybyggnation av en ny grundskola i Arboga pågår och skolbibliotek ingår i planeringsuppdraget.

Regeringens särskilda utredare Gustav Fridolin har haft i uppdrag att utreda och föreslå åtgärder för att stärka skolbiblioteken i syfte att ge alla elever i förskoleklassen, grundskolan,

grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan likvärdig tillgång till skolbibliotek. I detta ingår även att utreda och föreslå åtgärder för att öka tillgången till skolbibliotek med utbildade bibliotekarier. Utredningen presenterades 2021-01-19 (SOU 2021:3). Beslut om ändringar i lagstiftningen kan fattas före riksdagsvalet 2022, enligt utredarna. Utredningsförslaget föreslås träda i kraft läsåret 2023/24 förutsatt att beslut tas i riksdagen. Arboga stadsbibliotek är också skolbibliotek för grundskolan och hur utredningens förslag kan komma att påverka verksamheten vet vi ännu inte.

Ungdomsenheten

Fritidsgården Gluggen

Fritidsgårdens arbete är oerhört viktigt för framtiden. På Gluggen pågår integration. För ungdomar, som inte har en fullt fungerande hemmiljö blir personalen den trygga person de kan vända sig till för samtal om sådant de till exempel oroar sig för. Nästan alla aktiviteter som genomförts har barn och unga föreslagit att de vill göra. Förslagen har bidragit till att ungdomarna själva tillsammans med ledare genomfört sin idé. Förutom inkluderande och medbestämmande bidrar det till utbildning i samarbete, tillit, respekt och kunskaper.

Kulturskolan

Kulturskolan behöver fortsätta arbeta för att komma ut och verka bland barn för att få dem intresserade av film och musik och av det utbud som erbjuds.

Eckbacksbadet

I närområdet finns flera nya bad som konkurrerar och Eckbacksbadet måste se till att badets popularitet bland besökarna bibehålls

Till hösten planeras för att samtliga kurser ska gå att genomföras med fullt antal deltagare i varje grupp igen och att besökare kan tas emot utan några maxgränser. Det vore önskvärt med en utveckling av utomhusbadet. I höst är det 30 år sedan badet öppnade.

Föreningsstöd

Under coronapandemin drabbades föreningslivet hårt. Inställda arrangemang och begränsade möjligheter till aktiviteter har lett till minskad rörelse och ett minskat intresse bland medlemmar. Att drabbas av en vattenskada i en av de två stora hallarna i kommunen mitt i uppbyggnadsfasen efter coronapandemin är olyckligt. Skadegörelsen leder till att flera föreningar får slå ihop grupper, minska antalet träningstillfällen och minskar möjligheterna att starta verksamhet för nya lag. Det medför också en risk för att vissa föreningar tappar medlemmar och att möjligheterna till fleridrottande bland barn och unga minskar. Det kan medföra stora konsekvenser för barn och ungas nivå av fysisk aktivitet och hälsa på sikt. Det kommer vara viktigt med en fortsatt nära dialog med föreningslivet och försöka stötta dem i de utmaningar som de ställs inför.

Anläggning

Möjligheter till uppdaterade, ändamålsenliga och attraktiva aktivitetsytor är fortsatt viktigt. Hallar, anläggningar, mötes- och evenemanglokaler står inför stora underhållsbehov under de närmaste åren. Det är viktigt att investera i dessa och hålla dem uppdaterade för att kunna erbjuda en meningsfull fritid för alla Arbogabor.

Arbetet med ansvarsfördelningen kopplat till hallar och anläggningar fortsätter under hösten.